

Joreningen, men jeg tror ganske sikkert ogsaa, at man vil kunne værne og skjærme derimod dem, som skulle kjøbe Joreningens Obligationer. — Jeg skal ikke gaa nærmere ind paa de særlige Bestemmelser i det foreliggende Lovforslag, men jeg skal blot i al Almindelighed bemærke, at jeg finder det maaste efter Omstændighederne ret heldigt, naar der i en saadan Lov ikke optages altfor meget, forudsat da, at det Mængdene optages i de Statuter, som faae Indenrigsministerens Approbation. Thi netop ved noget forholdsvis Nytt og Uprøvet anser jeg det for gabuligt, at man kan benytte de succesfuldt indvundne Erfaringer ved efterhaanden at gjøre de Forandringer, som blive nødvendige, i Statuterne, men noget Saadant vil vanskeligerne kunne ske, naar det er Lovgivningsapparatet, som skal sættes i Bevægelse, end naar det kan ske gjennem Forandringer i Statuterne; men forøvrigt er det jo en Skønssag, hvormeget af det, som bør optages i Loven, og af det, som bør optages i Statuterne, der skal fremkomme paa den ene eller den anden Maade, og dersom det mænes, særligt af den høitærede Indenrigsminister, at der bør optages flere Bestemmelser i Loven, er det jo ogsaa Noget, som maaste kunde ske, skjøndt jeg mener, at det vilde være ret heldigt, at der ikke blev slået for meget fast ved selve Loven. Naar nu den høitærede Minister mente, at der burde fastsættes ikke blot en Forholdsgrænse for Laanene, men ogsaa en absolut Grænse, saa er jeg ganske enig med ham deri, men efter det Udkast til Statuter, der var under privat Behandling i Hjør, og som jeg havde Seilighed til at gjøre mig bekendt med, ses det ogsaa, at det var Tanken og Meningen at sætte en saadan absolut Grænse for Laanene overhovedet. I det Hele taget tror jeg, at det, der bør være Opgaven for en saadan Forening — hvad det vel ogsaa vil blive — er netop at give Kredit til den store Mængde af mindre og mellemstore industrielle Bedrifter, men ingenlunde til de særligt store Bedrifter; disse behøve den ikke. Vi have jo set, at de store industrielle Virksomheder, som ere Gjenstand for Aktieselskaber, selv formaa at bringe deres Obligationer paa Markedet og derfor ikke føle Trang til en saadan Forening, og jeg tror, at saadanne store industrielle Bedrifter ogsaa i det Hele taget frembyde for stor Risiko for en saadan Forening. Men netop naar Foreningen bygges paa en bredere Basis, paa mindre og mellemstore Virksomheder, tror jeg ogsaa, Risikoen vil blive endel mindre. Dertil kommer et Moment, som maaste kunde synes lidt besynderligt at fremdrage, netop naar man

vil støtte Tanken om Kreditforeninger, men som jeg dog tror, det vil have sin Betydning at nævne, og det er, at dersom en saadan Forening bliver nødsaget til at overtage visse Virksomheder, Pantar, som ikke have fyldestgjort Forventningerne, som ikke ville kunne drives uden fortsat Tab, saa er der Ingen, for hvem en saadan Eiendom under de Omstændigheder dog vil kunne have saa megen Værdi, som netop for en saadan Forening, der bestaar af andre Industridrivende; thi for en stor Del af de Tilbageblivende er det jo en Konkurrent, som gaar ud af Spillet, og derved bliver deres Stilling jo væsentlig bedre. Det maa i det Hele taget erindres, at det — efter min Opfattelse — er Interessenterne og ikke Laangiverne, som komme til at bære Risikoen og bære det Tab, som kunde komme, og der tror jeg ogsaa, man maa sige, at Industrien i det Hele taget vel maa være i Stand dertil, og maa i saa Henseende kunne give betryggende Pantestikkerhed. Naar det erede Medlem for Holbæk Amts Ake Balgfreds særlig pegede paa den Bestemmelse, at Tagationen skal ske efter saadanne Regler, som ikke hde mindre Sikkerhed for rigtig Vurdering end de i Lov af 19de Marts 1869 indeholdte Bestemmelser, saa maa jeg for mit Vedkommende udtale, at det egentlig ikke forekommer mig at være noget saa overordentlig høit Maal, her sigtes paa. Jeg siger dette efter det Kjendskab, jeg har til den Maade, hvorpaa der vurderes efter de i Lov af 19de Marts 1869 indeholdte Bestemmelser, og der foreligger jo ogsaa offentlig Erfaringer nok om, at der er mange af de efter denne Lov foretagne Tagationer, som ikke ere saa absolut grundmurede. Kjævnepøvgsmålet i Sagen er jo naturligvis Tagationspøvgsmålet, Spørgsmaalet, om man kan finde en tilstrækkelig betryggende Vurderingsbasis. Overfor dette Spørgsmaal vil jeg dog sige, at det dog viser sig, at disse Eiendomme i ikke ringe Omfang gjøres til Gjenstand for Kjøb og Salg, og at saadanne Kjøb og Salg jo maa være baserede paa rimelige og fornuftige Vurderinger af Eiendommene. Saadanne maa altsaa kunne findes, og jeg tror, at man kan holde fast ved, hvad jeg tror, man bør holde fast ved, at en saadan Kreditforening ikke bør benyttes til Oprettelse af nye industrielle Virksomheder, men at den kun bør benyttes overfor bestaaende Virksomheder, som allerede kunne fremlægge Regnskab for nogen Tid, saa at man kan se, at de have en saadan Livskraft, at de kunne bestaa, saa vil man ogsaa kunne sikkre sig en nogenlunde betryggende Tagation, i alt Fald ligesaa betryggende som den, der haves overfor andre